

Ա Ր Ջ Ա Ն Ա Գ Ր ՈՒ Թ Յ ՈՒ Ն

**Վերաֆինանսավորման տոկոսադրույքի վերաբերյալ 2010 թ.
հունվարի 20-ի խորհրդի նիստի**

2010 թ. հունվարի 20-ի ՀՀ ԿԲ խորհրդի նիստին մասնակցում էին ՀՀ ԿԲ նախագահ Արթուր Ջավադյանը, նախագահի տեղակալ Վաչե Գաբրիելյանը, խորհրդի անդամներ Ամալյա Սարիբեկյանը, Ահարոն Չիլինգարյանը և Վախթանգ Աբրահամյանը:

Խորհրդի նիստը սկսվեց իրավիճակային հաշվետվության ներկայացմամբ, որտեղ, առկա նոր տեղեկատվության հիման վրա, գնահատականներ տրվեցին գնաճի, արտաքին միջավայրի, իրական և դրամավարկային հատվածների ընթացիկ զարգացումների վերաբերյալ, որոնք հիմնականում համահունչ էին ԿԲ-ի վերջին կանխատեսումներին: Ընթացիկ ժամանակահատվածում պահպանվել են արտաքին միջավայրից եկող բարձր գնաճային ճնշումները՝ պայմանավորված հանքահումքային և որոշ պարենային ապրանքների միջազգային գների աճի միտումներով: Այս զարգացումները, զուգորդվելով իրական ՀՆԱ մակարդակի կայունացմամբ, նպաստել են ներքին գնաճային միջավայրի պահպանմանը:

Ըստ պաշտոնական վիճակագրության, 2009 թ. դեկտեմբերին նախորդ ամսվա նկատմամբ արձանագրվել է 2.0% գնաճ, որի պարագայում 12-ամսյա ցուցանիշը կազմել է 6.5%՝ մոտ 1.0 տոկոսային կետով գերազանցելով գնաճի նպատակային միջակայքը: Խորհուրդը փաստեց, որ գնաճ է արձանագրվել սպառողական զամբյուղի բոլոր երեք հիմնական ապրանքախմբերի գծով. պարենային ապրանքների գներն աճել են 3.4%-ով (նպաստումը գնաճին 1.83 տոկոսային կետ), ոչ պարենային ապրանքների գները՝ 1.0%-ով (նպաստումը գնաճին 0.16 տոկոսային կետ), իսկ ծառայությունների սակագները՝ 0.2%-ով (նպաստումը գնաճին 0.06 տոկոսային կետ): Հատկանշական է, որ դեկտեմբերին արձանագրված գնաճը մեծամասամբ սեզոնային բնույթ է կրել և պայմանավորվել է միրգ ապրանքախմբի գների 21.3% (նպաստումը գնաճին 0.6 տոկոսային կետ) և բանջարեղեն ու կարտոֆիլ ապրանքախմբի գների 26.1% (նպաստումը գնաճին 1.2 տոկոսային կետ) աճերով: Թերևս սեզոնայնության դրսևորումը դեկտեմբերին բավականին ցայտուն էր. միայն լոլիկի, վարունգի, կանաչ պղպեղի և սմբուկի գների աճի նպաստումը ընդհանուր գնաճին կազմել է մոտ 1.4 տոկոսային կետ: Սա էլ հիմնականում պայմանավորել է տարեսկզբից մինչև նոյեմբեր նպատակային միջակայքում գտնվող գնաճի ցուցանիշի՝ տարեվերջին այդ միջակայքից բարձր գտնվելու փաստը: Որոշակի աճ է արձանագրվել մալ, կենդանական և բուսական յուղ, մսամթերք, ձկնամթերք ապրանքախմբերի գներում, ինչպես նաև բուժապասարկման ծառայությունների սակագներում: Դեկտեմբերին որոշակի գնանկում են արձանագրել հացամթերքի և կարտոֆիլի գները:

Իրավիճակային հաշվետվության ներկայացումից հետո խորհուրդը սկսեց իր քննարկումներն արտաքին և ներքին զարգացումների, դրամավարկային քաղաքականության ուղղությունների վերաբերյալ: Խորհրդի անդամները փաստեցին, որ 2009 թ. ընթացքում դրամավարկային և հարկաբյուջետային քաղաքականությունների խիստ ընդլայնողական բնույթը տնտեսական ակտիվության ապահովման և գների կայունության նպատակների համադրման պայմաններում նպաստել է մակրոտնտեսական իրավիճակի որոշակի բարելավմանը: ՀՀ ԿԲ և Կառավարության համատեղ հակաճգնաժամային միջոցառումների իրականացման շրջանակներում բանկային համակարգի միջոցով տնտեսությանը վարկային միջոցների տրամադրման արդյունքում չորրորդ եռամսյակում վարկավորման աճն արագացել է, ընդ որում, դիտվել է արտարժույթային վարկերի համեմատ դրամային վարկերի առաջանցիկ աճ: Արձանագրվել է տնտեսական անկման տեմպի նվազում. հունվար-նոյեմբեր ամիսներին գրանցվել է 16% տնտեսական անկում՝ հունվար-հոկտեմբերի 17.5% անկման դիմաց:

Տնտեսության գրեթե բոլոր ճյուղերում արձանագրվել է անկման տեմպերի դանդաղում, բացառությամբ շինարարության ճյուղի, որտեղ անկումն ավելի է խորացել: Աճ արձանագրվել է միայն ծառայությունների ճյուղում:

Միաժամանակ, արտաքին աշխարհում, գրեթե բոլոր զարգացած երկրները երրորդ եռամսյակում արձանագրել են սպասվածից ավել տնտեսական աճ՝ նախորդ եռամսյակի համեմատությամբ: Հանքահումքային և որոշ պարենային ապրանքների միջազգային գների պահպանվող աճը վկայում է համաշխարհային տնտեսության վերականգնման միտումների շարունակականության մասին: 2010 թ. սկզբին շատ երկրներ նախանշել են դրամավարկային և հարկաբյուջետային քաղաքականությունների խստացումը՝ «ելքի ռազմավարության» իրականացումը:

Խորհուրդը քննարկեց նաև ՀՀ ֆինանսական շուկայի զարգացումները: Խորհուրդը փաստեց, որ ընթացիկ ժամանակահատվածում շարունակել են աճել դոլարացման տեմպերը՝ արտահայտվելով արտարժույթային ավանդների և վարկերի գծով աճի բարձր տեմպերի պահպանմամբ: Դոլարացման աճն անդրադարձել է դրամային միջոցների տոկոսադրույքի վրա՝ ավելացնելով դրանք: Մասնավորապես, պետական արժեթղթերի շուկայում տոկոսադրույքների միջին մակարդակը նախորդ ամսվա նկատմամբ աճել է շուրջ 0.6 տոկոսային կետով: 1 տարի ժամկետայնությամբ արժեթղթերի տոկոսադրույքը կազմել է 8.9%, իսկ 3-ից 5 տարի ժամկետայնությամբ արժեթղթերինը՝ 12.7-13.8%: Միջբանկային ռեալ տոկոսադրույքը կազմել է միջինը 5%՝ նախորդ ամսվա 4.6%-ի դիմաց:

ԿԲ Խորհուրդը փաստեց, որ համաշխարհային տնտեսության վերականգնման միտումների ներքո արտաքին հատվածից փոխանցվող գնաճային ճնշումներն ընթացիկ ժամանակահատվածում էապես ուժգնացել են՝ պայմանավորվելով հանքահումքային և հիմնական պարենային ապրանքների միջազգային գների աճի սպասվածից ավելի արագ տեմպերով: Միաժամանակ, ներքին տնտեսական ակտիվության և ամբողջական պահանջարկի աստիճանական վերականգնման պայմաններում դրսևորվել են նաև լրացուցիչ գնաճային ճնշումներ:

Խորհուրդը գտնում է, որ գնաճի նշված միտումների շարունակման և տնտեսական ակտիվության վերականգնման սպասումների ներքո բարձր գնաճային միջավայրը կպահպանվի նաև կանխատեսվող հորիզոնում, որի պայմաններում կարևորվում է դրամավարկային քաղաքականության աստիճանական կոշտացումը: Միաժամանակ, բնական գազի և ջրի սակագների նախատեսվող ավելացումը 2010 թ. ընթացքում լրացուցիչ գնաճային ճնշումներ կառաջացնի:

Նիստի ավարտին Խորհուրդը որոշեց բարձրացնել ԿԲ վերաֆինանսավորման տոկոսադրույքը՝ սահմանելով այն 5.5 %: Ներգրավված ավանդների և լոմբարդային վարկերի տոկոսադրույքները սահմանվեցին համապատասխանաբար՝ 2.5 % և 8.5 %:

Հաղորդագրությունից օգտվելու դեպքում հղումը սկզբնաղբյուրին պարտադիր է:

ԿԲ հասարակայնության հետ կապերի ծառայություն

հեռ/ֆաքս. 56 37 61

էլ-փոստ. mcba@cba.am

www.cba.am